

اثرات تغییر اقلیم در ایران

نتایج مطالعات نشان می دهد که تغییر اقلیم علاوه بر خروج دائمی و موقتی نیروی کار از بخش کشاورزی و باغداری، باعث مهاجرت های موقت و دائم فراوانی شده است. درآمد اغلب خانوارها از بخش کشاورزی و باغداری کاهش قابل توجهی یافته و میزان تولید و سرمایه گذاری در آنها نیز تنزل یافته است و همچنین باعث نارضایتی شدید روستائیان از وضع بوجود آمده شده است. در دامداری مناطق هم، روند کاهش در تعداد دام های روستا مشاهده شده است که سبب تبدیل دامداران از وضعیت تولید کنندگی به وضعیت مصرف کنندگی شده است. در رابطه با ماندن مردم در روستا و ادامه فعالیت های زراعی، باغی و دامداری باید خاطر نشان شود که در صورت ثابت ماندن یا وخیم تر شدن اوضاع اقتصادی و اجتماعی تحت تأثیر تغییر اقلیم، بالای ۹۰ درصد آنان تصمیم به مهاجرت دائمی و موقت خواهند داشت.

بخش حمل و نقل بیشترین سهم در تولید گازهای آلاینده و گلخانه ای (به غیر از CO₂) را به خود اختصاص می دهد. در خصوص گاز گلخانه ای CO₂ بخش های نیروگاهی، حمل و نقل و خانگی تجاری عمومی به ترتیب ۳۰،۵ ، ۲۴،۲ و ۲۳،۳ درصد از سهم انتشار دی اکسید کربن را در بین بخش های مصرف کننده و تولید کننده انرژی دارا می باشند.

اثرات اصلی تغییر اقلیم:

- خسارت ناشی از سیلاب، فرونشست، خشکسالی
- بسیاری از بخشهای اقتصادی کشور اعم از کشاورزی، منابع آب، جنگل کاری، بازارهای انرژی و حتی بازارهای مالی و بیمه ها از تغییر اقلیم به طور مستقیم و غیرمستقیم متاثر می شوند. آثار مستقیم تغییر اقلیم بر یک بخش معمولا "به کاهش (افزایش) تولید/درآمد و یا افزایش (کاهش) هزینه های تولید در خود آن بخش بر می گردد آثار غیرمستقیم تغییر اقلیم در آن بخش، شامل از دست رفتن درآمد و تولید در سایر بخشهای اقتصادی نیز می شود.

خسارت های ناشی از پدیده فرونشست

- خسارت های مالی از جمله تخریب جاده ها و خطوط حمل و نقل، شبکه انتقال نیرو و شبکه های انتقال آب، نفت و گاز و مناطق صنعتی/مسکونی

تحقیقات نشان می دهد که به طور متوسط سالانه ۳۶ میلیارد دلار خسارت مالی در اثر رخداد این پدیده ها به کشورهای جهان وارد می شود.

خسارتهای ناشی از پدیده فرونشست می تواند به اشکال ذیل باشد:

- خرابی‌های جزئی در شهرها و نیز شبکه زیرساخت‌ها در صورت رخداد این پدیده در مقیاس کوچک.
- امکان آسیب ۱۰۰٪ به تجهیزات و خطوط آب، برق، گاز و تلفن و نیز واحدهای صنعتی-تولیدی در صورت رخداد این پدیده در مقیاس بزرگ.
- اختلال شدید در تأسیسات شهر در صورت آسیب به تجهیزات و تأسیسات شهری.

خسارت ناشی از سیلاب

- خسارت اقتصادی ناشی از فرسایش خاک بیش از ۱۰ میلیارد دلار در سال در کشور
- تعداد ۴۵۰ شهر و ۸۶۵۰ روستا و آبادی در معرض تهدید سیل بیش از ۳۵۰۰ سیل در ۲۰ سال اخیر و متوسط خسارت هر سیل ۴۰۰ میلیارد ریال
- خسارت انسانی و مالی و تخریب زیر ساخت‌ها
- ۵۵/۹ میلیون نفر از جمعیت کشور در معرض سیل می باشند که از این میزان ۱۵ میلیون نفر در معرض خطر سیل با شدت بالا هستند.

خسارت ناشی از خشکسالی

۲۹/۷ میلیون هکتار تحت تاثیر فرسایش بادی
۱۳/۵ میلیون هکتار کانون های بحرانی فرسایش

تغییر نوع بارش

اثر تغییر اقلیم بر رشد اقتصادی بخش کشاورزی در ایران در قالب مدل تعادل عمومی قابل محاسبه پویا مبتنی بر ماتریس حسابداری اجتماعی سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار داده است. نتایج مطالعه نشان داد که با در نظر گرفتن میزان کاهش بارندگی در افق بیست ساله تا سال ۲۰۳۰، میزان تولید، مصرف، سرمایه گذاری و صادرات بخش کشاورزی به ترتیب ۴/۴۶۹، ۵/۰۲۵، ۴/۴۶۲ و ۱۳/۷۷۰ درصد کاهش می یابد ولی میزان واردات در این بخش با افزایش ۵/۵۰۴ درصدی مواجه می شود. با توجه به اثرات سوئی که تغییر اقلیم بر متغیرهای کلان بخش کشاورزی می گذارد، لازم است که دولت اقدامات مناسبی را به منظور حمایت از این بخش در شرایط نامناسب اقلیمی پیش روی، اتخاذ نماید.

- آموزش و فرهنگ سازی در خصوص تاثیرات تغییر اقلیم بر جوامع محلی، اقتصاد و امنیت غذایی

تغییر اقلیم در ایران و اثرات آن بر روستاها و کشاورزی

نتایج مطالعات نشان می دهد که تغییر اقلیم علاوه بر خروج دائمی و موقتی نیروی کار از بخش کشاورزی و باغداری، باعث مهاجرت‌های موقت و دائم فراوانی شده است. درآمد اغلب خانوارها از بخش کشاورزی و باغداری کاهش قابل توجهی یافته و میزان تولید و سرمایه

گذاری در آنها نیز تنزل یافته است و همچنین باعث نارضایتی شدید روستائیان از وضع بوجود آمده شده است. دربخش دامداری مناطق هم روند کاهش در تعداد دامهای روستاها قابل مشاهده می باشد که دامداران از وضعیت تولید کنندگی به وضعیت مصرف کنندگی تغییر ایجاد شده است. در رابطه با ماندن مردم در روستا و ادامه فعالیتهای زراعی، باغی و دامداری باید خاطرنشان شود که در صورت ثابت ماندن یا وخیم تر شدن اوضاع اقتصادی و اجتماعی تحت تأثیرات غیر اقلیم، بالای ۹۰ درصد آنان تصمیم به مهاجرت دائمی و موقت خواهند داشت.

بخش حمل و نقل بیشترین سهم در تولید گازهای آلاینده و گلخانه ای (به غیر از CO₂) را به خود اختصاص می دهد. در خصوص گاز گلخانه ای CO₂ بخش های نیروگاهی، حمل و نقل و خانگی، تجاری عمومی به ترتیب ۳۰,۵، ۲۴,۲ و ۲۳,۳ درصد از سهم انتشار دی اکسید کربن را در بین بخش های مصرف کننده و تولید کننده انرژی دارا می باشند.

راه کارهای اجرایی:

- تغییر روش های کشاورزی و تولیدات محصول مناسب با اقلیم هر منطقه
- حفظ و افزایش پوشش گیاهی در نقاط مختلف کشور
- صرفه جویی در مصرف انرژی

پیام نهایی: تغییر اقلیم بر جوامع محلی، اقتصاد و امنیت غذایی تاثیر گذاشته است باید راه های مقابله با آن رابیموزیم